

Kunnskapsdepartementet/ RETHOS

Dato: 28.02.19

Innspill til høring om forslag til nasjonal faglig retningslinje for tannpleierutdanningen

Etter avtale med studiedekan Alix Y.Vik oversendes følgende supplerende innspill til høringsutkastet.

Innspillene er markert med rødt. Dette i tillegg til innspill fra Det odontologiske fakultet for øvrig med nettskjema med de 9 spørsmålene og læringsutbyttebeskrivelsene.

Formål

Tannpleierutdanningen kvalifiserer kandidaten til å kunne fremme oral helse og livskvalitet både hos funksjonsfriske og hos personer med nedsatt funksjonsevne i alle aldre. Utdanningen skal **ha** fokus på **tannpleieren som folkehelsearbeider**, og helsefremmende og **sykdoms**forbyggende arbeid står sentralt. Tannpleiere lærer om strategier som kan bidra til å ivareta folkehelse og tannhelse på en mer rettferdig, utjavnende og sosialt ivaretakende måte. Salutogenese og empowerment er spesielt viktige begreper å ha fokus på i tannpleierens arbeid.

Etter endt utdanning skal kandidaten kunne **utføre helsefremmende tiltak** og forebygge sykdommer i **munnhulen**, diagnostisere **og** behandle **orale sykdomstilstander**. **Modeller og teorier som omhandler hva som ivaretar og påvirker helse og tannhelse vil stå sentralt**. Utdanningen skal også gi særlig vurderingskompetanse tilpasset førstelinjenivå.

Utdanningen skal gi kompetanse til å samhandle med pasienter, pårørende og aktuelle samarbeidspartnere for å fremme deltakelse, mestring, helse og livskvalitet. Etter endt utdanning skal kandidaten inneha en profesjonell holdning, være etisk bevisst, **vise omsorg** og ha gode kommunikasjons- og samarbeidsferdigheter. Kandidaten skal også kunne arbeide målrettet og systematisk, selvstendig og i team **og kunne samarbeide tverrprofesjonelt. Kandidaten skal kunne** tilby tjenester kjennetegnet av kritisk og innovativ tenkning tilpasset både et individ-, gruppe- og samfunnsperspektiv. **Denne tenkningen skal være basert på kunnskapsbasert praksis, og innebærer å ha en kritisk tilnærming til vitenskapelig litteratur anvendt i praksis og ivareta brukerens perspektiv og følelser.**

Begrepsavklaringer

Førstelinjenivå:

Med førstelinjenivå menes regelmessige tannhelsekontroller. Tannhelsekontrollen omfatter klinisk undersøkelse, **diagnostikk, behandling og henvisning etter behov basert på informert samtykke og autonomi. Helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak inngår i kontrollen.**

Folkehelse:

Folkehelse beskriver den totale helsen i en populasjon. Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, og arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. Folkehelsearbeidet har som hovedmål å fremme god og rettferdig fordeling av helse for hele befolkningen.

Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid:

Med helsefremmende arbeid menes prosessen som innvirker positivt på pasientens helse og styrker pasientens mestringsevne. Med sykdomsforebyggende arbeid menes både å forhindre at sykdom oppstår og videre sykdomsutvikling.

Behandling:

I tillegg til veiledning knyttet til helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak, skal kandidaten kunne gjennomføre:

- non-operativ behandling av karies (tannråte)
- behandling av periodontal (tannkjøtts-/festevevs) sykdom
- behandling (erstatning) av manglende tenner/fyllinger med midlertidige løsninger
- infiltrasjonsanestesi: lokalbedøvelse ved innsprøytning av bedøvelsesmiddel som infiltrerer vevet slik at smerteimpulsen hemmes

KBP - Kunnskapsbasert praksis:

Kunnskapsbasert praksis omhandler faglige avgjørelser basert på systematisk innhentet forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og pasientens ønsker og behov i en gitt kontekst. For å styrke og utvikle kunnskapsgrunnlaget er det nødvendig å sikre at tiltak som iverksettes også kan *evalueres*.

Med hilsen

Anne Eikeland
Semesterutvalgsleder

Kristin B. Hansen
Seksjonssjef